

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2015 р. №

**Комплексна державна програма
підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб
на 2015-2016 роки**

I. Загальна характеристика

Комплексна державна програма підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб передбачає об'єднання зусиль органів державної влади всіх рівнів, органів місцевого самоврядування, громадських та міжнародних організацій, закладів соціальної інфраструктури всіх форм власності стосовно захисту прав і вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб та формування механізмів компенсації внутрішньо переміщеним особам завданих морально-фінансових збитків внаслідок бойових дій та тимчасової окупації частки території України.

Програма спрямована на забезпечення реалізації Конституції України, Закону України “ Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” та інших національних і міжнародних нормативно-правових актів, які стосуються захисту прав і свобод людини.

II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

Вирішення питань підтримки, соціальної адаптації та інтеграції, захисту прав та виплати компенсацій внутрішньо переміщеним особам (ВПО) є одним із найважливіших завдань держави.

За оперативною інформацією структурних підрозділів соціального захисту населення обласних, Київської міської державної адміністрації станом на 16.03.2015.

- обліковано 1 151 581 чол. (844 608 сімей) ВПО;
- звернулося за призначенням грошової допомоги 315 376 сімей, з них призначено – 290 473 сім'ям.

Станом на 16.03.2015 з 100 347 працездатних осіб, облікованих відповідно до постанови, за сприянням у працевлаштуванні до центрів зайнятості звернулися 31 415 осіб, з них працевлаштовано 4 955 осіб, отримали статус безробітного 24 105 осіб.

Станом на 12.03.2015 з питань переведення на нове місце перебування пенсійних справ звернулося 959 326 осіб, з них 956 692 особи із східних областей. Включено у відомість із виплати пенсій 876 329 осіб за тимчасовим місцем проживання. Із 43 051 особи, які звернулася за соціальною допомогою, призначено різні види соціальної допомоги 40 660 особам.

Обласні, міські та районні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді опікуються 41 427 сім'ями внутрішньо переміщених осіб, які мають 46 816 дітей. Для вирішення питань, з якими звертаються сім'ї, працівники центрів здійснюють вивчення потреб та надають їм відповідні соціальні послуги і допомогу.

З Донецької області до інших адміністративно-територіальних одиниць України переїхав 41 дитячий будинок сімейного типу, в яких виховується 279 дітей та 117 прийомних сімей, в яких виховується 208 дітей-сиріт, і дітей, позбавлених батьківського піклування. Всього – 487 дітей.

З Луганської області до інших адміністративно-територіальних одиниць України переїхав 21 дитячий будинок сімейного типу, в яких виховується 111 дітей та 61 прийомна сім'я, в яких виховується 106 дітей-сиріт, і дітей, позбавлених батьківського піклування. Всього – 217 дітей.

На території Луганської області, неконтрольованій Україною, продовжують проживати 10 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується 59 дітей та 80 прийомних сімей, в яких виховується 129 дітей. Функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу перебуває на постійному контролі служб у справах дітей.

У межах Донецької області з інтернатних установ, які знаходяться у зоні проведення антитерористичної операції, тимчасово переміщені 1 322 підопічних та вихованців до інтернатних установ системи соціального захисту населення, розміщених на територіях, підконтрольних Національній гвардії України.

Вивезені підопічні Торезького психоневрологічного будинку-інтернату, Шахтарського дитячого будинку-інтернату (246 вихованців), Горлівського будинку-інтернату для людей похилого віку та інвалідів (залишено 7 лежачих хворих підопічних з відповідним забезпеченням та обслуговуванням). У Луганській області вивезено 133 підопічних Попаснянського психоневрологічного інтернату.

Проведений аналіз ситуації із внутрішньо переміщеними особами, вивчення наявної законодавчо-нормативної бази, ознайомлення із оцінками профільних експертів, посадовців, представників громадськості, у тому числі волонтерських організацій, свідчать про наявність цілого комплексу проблем, що потребують першочергового вирішення, а саме:

- відсутність у більшості внутрішньо переміщених осіб достатніх фінансових ресурсів для забезпечення життєдіяльності, невирішеність їх житлової проблеми та питання працевлаштування;
- не розробленість чіткого механізму та критеріїв відбору для надання соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам залежно від їхнього матеріального стану, соціального статусу;
- відсутність інформації щодо визначення потреб ВПО у тимчасовому та постійному житлі, їх спроможності вирішення житлової проблеми власними зусиллями;
- не розробленість механізмів забезпечення ВПО робочими місцями, відсутність інформації щодо можливостей працевлаштування;
- відсутність повної інформації щодо наявних вільних місць у спеціалізованих закладах для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб, у дошкільних та шкільних закладах для влаштування дітей ВПО;
- відсутність повної інформації щодо наявних бюджетних місць у вищих навчальних закладах для продовження навчання студентів, вимушено переміщених із окупованих територій;
- наявність у багатьох переміщених осіб психофізіологічних травм та відсутність програми надання відповідної медико-соціальної допомоги ВПО;

- має місце недосконалість організаційно-координаційного та інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної політики у зазначеній сфері (недостатність державних і місцевих соціальних програм, соціальних послуг бюджетних і позабюджетних закладів,);
- спостерігається нескоординованість і неузгодженість дій інститутів громадянського суспільства, відсутність узагальнення та аналітики таких дій;
- відсутність державної політики стосовно добровільного повернення вимушених біженців із-за кордону в Україну;
- відсутність повної інформації щодо розміру збитків (майнової шкоди), завданих внутрішньо переміщеним особам в ході воєнних дій;
- відсутність компенсаційних механізмів стосовно можливого відшкодування та виплати компенсації ВПО завданих морально-фінансових збитків, а також витрат на утримання внутрішньо переміщених осіб залежно від їхнього матеріального стану;
- мають місце проблеми законодавчо-нормативного характеру, які стосуються відновлення внутрішньо переміщеними особами, після добровільного повернення на постійне місце проживання, своїх майнових прав, повернення на роботу, отримання (неотримання) зарплати, відновлення інших прав у зв'язку із форс-мажорними обставинами, в тому числі у підприємницькій діяльності (сплата податків тощо).

III. Мета, завдання, принципи та шляхи забезпечення розв'язання проблеми

Метою Програми є забезпечення захисту прав та реалізації потенціалу внутрішньо переміщених осіб, зокрема щодо: захисту життя й надання допомоги у створенні належних умов життєдіяльності; забезпечення соціальної, матеріальної, медичної, психологічної та іншої підтримки; компенсації завданих моральних та фінансових збитків; вирішення проблем інтеграції та соціальної адаптації за новим місцем проживання; сприяння добровільному поверненню до місць постійного мешкання за умови повного фактичного припинення бойових дій та відновлення контролю України над тимчасово непідконтрольними територіями.

Серед **ключових завдань** адаптації внутрішньо переміщених осіб на перших позиціях перебувають, безумовно, соціально-економічні, які сформують позитивний мотив як до участі в суспільно-політичному житті, так і до повернення на місця постійного проживання. Тому пріоритетними напрямками адаптації внутрішньо переміщених осіб є відновлення соціального статусу і формування установок щодо пристосування до нових умов, повернення до нормальної життєдіяльності, подолання психофізіологічних травм, стресового стану, соціальної апатії, втрати віри у майбутнє та позитивне сприйняття дійсності й формування активної життєвої позиції. Також важливішим завданням програми є поєднання інтересів ВПО та інтересів розвитку громад, до яких вони інтегруються або повертаються.

Можливі три варіанти розв'язання проблеми.

Перший варіант не передбачає розробку цільової державної програми підтримки ВПО, а вирішення проблем ВПЛ здійснюється в межах діючої законодавчої бази в

межах наявних повноважень органів влади, з орієнтацією на максимальне залучення самих ВПО для вирішення власних проблем. Однак, цей підхід не вирішує ключових аспектів відтворення втраченого рівня життя, не забезпечує швидкого вирішення актуальних та гострих проблем життя, відтворення ключових прав людини. Такий підхід означатиме довготривалий процес соціальної адаптації та інтеграції ВПО в нових умовах їх життєдіяльності. За таких умов можна передбачати високий рівень соціальної напруги, конфліктності в суспільстві, може призвести до маргіналізації значної частини ВПО, поширення соціально зумовлених деструкцій та психічних розладів. Зважаючи на масштаб вимушених переселень все це призведе до загального зниження якості людського потенціалу України та може зумовити зростання еміграційних процесів.

Другий варіант передбачає акцент державної політики лише на соціальний захист ВПО, покладатиме відповідальність за вирішення проблем ВПО на Міністерство соціальної політики. Проте такий підхід не в повному обсязі залучатиме можливості інших центральних органів виконавчої влади; не сприятиме оперативному створенню законодавчого поля для ефективного вирішення комплексних проблем ВПО, пов'язаних з усіма сферами їх життєдіяльності; означатиме досить тривалий період соціальної адаптації ВПО; може зумовити зростання невдоволення серед них та масштабів еміграції; зубожіння значної частини ВПО; формування психології синдрому тимчасовості стану та статусу, що ускладнюватиме соціалізацію дітей та молоді з сімей ВПО.

Третій, оптимальний варіант передбачає створення спеціального центрального органу виконавчої влади (Державного комітету з питань внутрішньо переміщених осіб – Держком ВПО), який забезпечить комплексний та системний підхід для вирішення усіх питань життєдіяльності ВПО та дотримання їх прав, з можливостями максимального включення інших органів центральної виконавчої влади, організацій громадянського суспільства та самих вимушено переміщених осіб. Цей підхід передбачає оперативний перегляд та вдосконалення законодавчої бази, створення необхідних реєстрів на підтримку ефективної інтеграції ВПО до нових умов життєдіяльності; створення механізмів консолідації фінансових та нефінансових ресурсів; поширення кращого досвіду з питань соціальної адаптації ВПО (вітчизняного та зарубіжного); запровадження системи моніторингу за процесом вирішення проблем ВПО у різних сферах життя.

Досягнення поставленої мети і завдань Програми можливе на засадах:

- дотримання принципів субсидіарності, соціальної справедливості, прозорості та неупередженості, взаємної відповідальності, взаємоповаги та взаєморозуміння;
- соціального захисту та соціального супроводу внутрішньо переміщених осіб, насамперед найменш захищених категорій населення (люди похилого віку, інваліди, багатодітні сім'ї, одинокі матері (батьки) з дітьми тощо);
- максимального залучення самих ВПО до організації заходів з вирішення їх проблем на всіх рівнях;
- дотримання прав і гарантій громадян, в тому числі на працю та сприяння раціональному використанню трудового потенціалу ВПО;
- дотримання конституційних прав і гарантій громадян на житло та земельну ділянку;

- розробки організаційно-правових механізмів стосовно вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб та захисту їх прав на компенсацію завданих морально-фінансових збитків;
- забезпечення консолідації зусиль органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, благодійних організацій та інших інститутів громадянського суспільства для вирішення проблем ВПО;
- сприяння створення системи та механізмів взаємної допомоги та самоорганізації внутрішньо переміщених осіб;
- залучення до заходів громадського сектора, благодійних, волонтерських та релігійних організацій, соціальних партнерів, приватного сектора економіки, зарубіжних та міжнародних організацій тощо;
- вдосконалення нормативно-правової бази з питань соціального захисту ВПО та ліквідації ситуацій ризику (збройних конфліктів, надзвичайних гуманітарних ситуацій);
- створення сприятливих умов для добровільного повернення внутрішньо переміщених осіб до їх покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання.

Необхідною умовою реалізації Програми є підтримка ініціатив з установами миру, а також активної державної політики сприяння соціальної, фізичній, медичній, психофізіологічній та матеріальній підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Досягнення основної мети здійснюється **шляхом** правового, соціально-економічного, медичного, транспортного, побутового, організаційно-інформаційного, культурного та патріотично-виховного забезпечення потреб ВПО:

правове забезпечення - надання правової допомоги, підвищення рівня правової грамотності серед внутрішньо переміщених осіб, удосконалення законів та розробка чітких інструкцій щодо їх реалізації, напрацювання механізмів захисту прав та компенсацій внутрішньо переміщеним особам завданих морально-фінансових збитків;

соціально-економічне забезпечення – збереження гарантій державного соціального забезпечення і захисту ВПО; надання матеріальної підтримки внутрішньо переміщеним особам з метою підтримки їх рівня життя та недопущення злиденності; сприяння створенню робочих місць, працевлаштуванню, самозайнятості внутрішньо переміщених осіб; забезпечення доступності до послуг освіти, культури, охорони здоров'я; сприяння будівництву постійного, тимчасового та соціального житла; підтримка статутної діяльності громадських об'єднань внутрішньо переміщених осіб;

медичне забезпечення – збереження гарантій державного медичного обслуговування, надання комплексного медичного забезпечення в місцях компактного проживання ВПО, надання психологічної допомоги особам, постраждалим внаслідок воєнних дій, створення умов для збереження здоров'я внутрішньо переміщених осіб в нових умовах життєдіяльності;

транспортне забезпечення - надання необхідних транспортних послуг для евакуації цивільного населення із зони воєнних дій та для інших потреб внутрішньо переміщених осіб;

побутове забезпечення – створення необхідних комунально-побутових умов для внутрішньо переміщених осіб, забезпечення доступності до води, каналізації, електроенергії, засобів опалення, зв'язку, закладів побутової соціальної інфраструктури;

культурне та патріотично-виховне забезпечення– сприяння збереженню традиційної для переміщених осіб культури, забезпечення її неконфліктної інтеграції з національною культурою та культурними традиціями населення територій переміщення ВПО; виховання та розвиток патріотичних почуттів, любові до України; сприяння духовному розвитку внутрішньо переміщених осіб;

організаційно-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення – удосконалення діяльності органів державної влади, які опікуються проблемами ВПО, шляхом корегування їх функціональних обов'язків; створення системи збору інформації щодо стану та потреб ВПО, забезпечення її систематизації, аналізу та оприлюднення; підтримка статутної діяльності інститутів громадянського суспільства, які опікуються проблемами внутрішньо переміщених осіб, залучення ІГС до проведення постійного незалежного моніторингу, узагальнення і аналізу та контролю реалізації заходів і результатів виконання Програми.

IV. Обґрунтування способів розв'язання проблеми

Реалізація визначених шляхів та заходів щодо інтеграції, соціальної адаптації та захисту ВПО потребує:

- посилення координації та підвищення ефективності допомоги ВПО шляхом створення центрального органу виконавчої влади з питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО);
- своєчасного висвітлення в засобах масової інформації змін у законодавстві щодо порядку надання допомоги, пільг та компенсацій внутрішньо переміщеним особам;
- проведення нарад, “круглих столів”, конференцій з метою вирішення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб;
- організації та проведення зустрічей з внутрішньо переміщеними особами, з групами активістів та представників громадських об'єднань з метою з'ясування проблем внутрішньо переміщених осіб;
- створення єдиної онлайн бази внутрішньо переміщених осіб з урахуванням потреб, отриманої допомоги та забезпечення доступу кожного ВПО до власного особистого або родинного профілю;
- запровадження змін у законодавстві щодо податкових та комунальних пільг для внутрішньо переміщених осіб та осіб, які надають ВПО допомогу, житло та роботу;
- підтримки проектів, спрямованих на вирішення проблем ВПО, у тому числі з будівництва постійного, тимчасового та соціального житла для внутрішньо переміщених осіб, забезпечення прозорості бюджету та закупівель, громадського та міжнародного контролю;

- організації та проведення інформаційних та культурно мистецьких заходів, спрямованих на інтеграцію ВПО;
- створення передумов компенсацій внутрішньо переміщеним особам завданих морально-фінансових збитків внаслідок бойових дій та тимчасової окупації частки території України на базі оцінок втрат, здійснених за єдиною та прозорою методологією;
- проведення постійного незалежного (громадського) моніторингу реалізації заходів та поточних (проміжних) і остаточних результатів виконання Програми із залученням зацікавлених ІГС до постійного відстеження, узагальнення і контролю процесу і результатів виконання Програми.

V. Основні блоки Програми та напрямки розв'язання проблеми

Реалізація Програм здійснюється за такими блоками та відповідними їм напрямками діяльності:

1) *організаційні завдання та заходи, які передбачають:* удосконалення механізмів міжвідомчої та міжсекторальної координації щодо здійснення заходів з інтеграції, соціальної адаптації та захисту ВПО; удосконалення законодавства та нормативно-правової бази з питань інтеграції, соціальної адаптації та захисту ВПО; забезпечення дієвості програм і заходів з інтеграції, соціальної адаптації та захисту ВПО; забезпечення прав ВПО на свободу пересування та вибір місця проживання, захисту ВПО від недобровільного повернення чи переселення в місця, де може виникнути загроза їхньому життю чи здоров'ю; запобігання проявам негативного ставлення до ВПО, забезпечення соціальної злагоди й соціальної згуртованості у місцевих громадах, які приймають ВПО; сприяння самоорганізації ВПО, створення умов для активізації їх людського капіталу, соціальних зв'язків, довіри та бажання працювати для поліпшення власного життя; створення системи моніторингу та оцінки ефективності заходів щодо інтеграції, соціальної адаптації та захисту ВПО на національному і регіональному рівнях;

2) *заходи щодо надання всебічної гуманітарної допомоги ВПО та допомоги у розміщенні й забезпеченні тимчасовим житлом :* забезпечення евакуації вимушених переселенців та надання допомоги для захисту життя; забезпечення першочергових потреб ВПО; забезпечення тимчасового розміщення сімей, які переміщуються з тимчасово окупованої території та/або зони АТО та в складі яких є інваліди, зокрема діти-інваліди;

3) *заходи, пов'язані із забезпеченням ВПО житлом, :* забезпечення права ВПО на житло шляхом створення можливостей для забезпечення, в залежності від життєвих стратегій ВПО в умовах вимушеного переселення, тимчасовими або постійними житловими приміщеннями, земельними ділянками для вирішення житлової проблеми;

4) *заходи щодо створення робочих місць і забезпечення зайнятості ВПО:* створення можливостей для професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації ВПО з урахуванням актуальних потреб місцевих ринків праці; стимулювання економічної активності ВПО та створення нових робочих місць;

5) *заходи щодо соціальної адаптації та соціального захисту ВПО*; створення сприятливих умов для життєдіяльності ВПО; компенсація зростання навантаження на інфраструктуру місцевих громад з соціального обслуговування й соціального забезпечення ВПО; соціальний захист та соціальна допомога для членів сімей ВПО;

6) *заходи щодо культурної інтеграції ВПО*, які стосуються створення сприятливих умов та механізмів культурної інтеграції та забезпечення соціальної інклюзії ВПО;

7) *заходи із залучення міжнародної донорської допомоги для розв'язання проблем ВПО*, які стосуються посилення фінансової спроможності держави щодо розв'язання проблем ВПО шляхом залученням міжнародної донорської допомоги, розвитку транскордонного та міжрегіонального співробітництва;

8) *заходи щодо добровільного повернення та реінтеграції ВПО в місця попереднього проживання*, шляхом створення передумов (припинення збройного протистояння, відновлення контролю України над окупованими територіями) та можливостей (відновлення зруйнованого житла та соціальної інфраструктури, створення безпечних умов проживання, надання допомоги при поверненні) для добровільного повернення ВПО до покинутих місць проживання;

9) *заходи з оцінки збитків та компенсації втраченого майна ВПО та земельних ділянок* шляхом удосконалення законодавства стосовно оцінки матеріальної та моральної шкоди і надання компенсацій ВПО, з врахування особливостей завданої шкоди внаслідок бойових дій та тимчасової окупації частки території України.

Перелік заходів за кожним напрямком наведено у додатку.

VI. Очікувані результати та показники оцінки реалізації Програми

Реалізація заходів Програми дозволить досягнути таких результатів:

- забезпечити ефективність державної політики спрямованої на вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб;
- налагодити механізм оперативної гуманітарної допомоги ВПО та допомоги у розміщенні й забезпеченні тимчасовим житлом;
- забезпечити соціальну, фізичну, медичну, психологічну та матеріальну підтримку осіб, які вимушено покинули тимчасово окуповану територію України та райони проведення антитерористичної операції;
- розробити стратегію та механізми забезпечення ВПО житлом, а також вирішити житлове питання для значної кількості ВПО;
- створити умови для професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації ВПО з урахуванням актуальних потреб місцевих ринків праці;
- підвищити рівень економічної активності та зайнятості ВПО;
- зменшити соціальну напругу в суспільстві й на державному та місцевому рівні забезпечити неконфліктну інтеграцію внутрішньо переміщених осіб в українське суспільство;
- забезпечити інтеграцію ВПО у склад територіальних громад нових місць проживання;

- сприяти добровільному поверненню внутрішньо переміщених осіб до місць свого попереднього проживання за умовами повного фактичного припинення бойових дій та повернення тимчасово невідконтрольних територій до складу України;
- здійснити оцінку збитків втраченого майна ВПО та земельних ділянок та створити передумови для відшкодування/компенсації завданих збитків та втрат ВПО.

До показників, за якими має бути оцінена результативність Програми належать:

1) показники витрат:

- обсяг видатків з державного та місцевих бюджетів на соціальну допомогу та підтримку ВПО;
- обсяг витрат держави на компенсацію внутрішньо переміщеним особам завданих морально-фінансових збитків;
- обсяг інвестицій у житло для внутрішньо переміщених осіб;
- обсяг залучених коштів волонтерських, благодійних та інших громадських організацій, міжнародних та донорських фондів, коштів населення для вирішення проблем ВПО;

2) показники продукту:

- кількість внутрішньо переміщених осіб, що отримали відповідну послугу, допомогу;
- кількість проектів громадських організацій, які були запропоновані для вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, частка реалізованих проектів;
- кількість організаційних, інформаційних та інших проведених заходів з надання підтримки та послуг ВПО;
- кількість спільних проектів з міжнародними організаціями, які були реалізовані в рамках допомоги ВПО;
- кількість осіб, що одержали житло, площа отриманого житла внутрішньопереміщеними особами;
- кількість ВПО, які пройшли професійну перепідготовку, підвищення кваліфікації;
- кількість працевлаштованих ВПО;
- кількість кредитів наданих ВПО для відкриття власної справи;
- кількість підготовлених та прийнятих нормативно-правових актів, спрямованих на вирішення завдань Програми;

3) показники ефективності:

- середній розмір соціальних послуг, допомоги на одну особу/ сім'ю;
- середній розмір площі отриманого житла на одну особу ВПО;
- середня вартість соціальних та компенсаційних видатків на одну особу ВПО;
- собівартість квадратного метра житла, що отримали внутрішньопереміщені особи;
- кількість внутрішньопереміщених осіб, що одержали виплати, як компенсацію завданих морально-фінансових збитків;

4) показники якості:

- відсоток забезпечених ВПО відповідними соціальними послугами до загальної їх кількості;
- частка внутрішньо переміщених осіб, що одержали компенсацію завданих морально-фінансових збитків;
- частка внутрішньо переміщених осіб (з числа тих, що потребували жила), які одержали житло;
- частка ВПО, які працевлаштовані, з числа працевдатних;
- частка ВПО, які звернулися зі скаргами стосовно не отримання допомоги, або отримання її з великими затримками, низької якості тощо.

VII. Оцінка фінансових ресурсів для виконання Програми

Заходи, направлені на реалізацію Програми, проводитимуться за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів; донорських коштів (допомог) міжнародних фінансових організацій, урядів зарубіжних країн, окремих осіб, в тому числі ВПО, а також інших джерел.

Обсяг фінансування Програми за рахунок державного бюджету визначається щороку виходячи з конкретних завдань та можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді.

VIII. Організація управління та контролю

Координацію дій між виконавцями Програми здійснює Державний комітет (спеціально створений центральний орган виконавчої влади) з питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а до його утворення - Міністерство соціальної політики України.

Відповідальність за виконання Програми на регіональному рівні може бути покладена на спеціально утворену структуру (управління чи комітет) з питань ВПО або на управління соціального захисту обласних державних адміністрацій.

Виконавці Програми раз на півріччя подають інформацію про стан її виконання. Державний Комітет з питань ВПО узагальнює інформацію та інформує Кабінет міністрів України про хід реалізації Програми.

Виконкоми міських рад обласного значення та районні державні адміністрації на основі цієї Програми розробляють місцеві заходи.

Державний комітет з питань ВПО забезпечує висвітлення в засобах масової інформації результати виконання цієї Програми.

Контроль за ходом реалізації Програми здійснює Державний комітет з питань ВПО з залученням інститутів громадянського суспільства (Національної наглядової ради при Державному комітеті з питань ВПО тощо).

Контроль за якістю виконання програми з метою оперативного реагування має враховувати результати обробки звернень на державні гарячі лінії для внутрішньо переміщених осіб.

